

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput III.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

collegio impenditur; ut bonis deinde artibus ac
 nobilibus exaltati, suis popularibus plus non solum
 admiratiuis; sed etiam operis, afferrent.

Mortua puellam ab inferis excitat,
 leprosum sanat.

Cap. III.

Mira subinde res Christi gregem auget Can-
 goxima, et transiit nomen illustrius. Can-
 goximarum civis erat homoque ac dives; sed a
 Christiana religione abiit. Hinc dulcissimam
 filiam in matrem mori subito abstulit.
 Itaque dolere amens, multa indignis faciebat
 diebusque. Conueniens ad eam inter alios
 neophyti aliquot cognati omni que, solandi gra-
 tia, Franciscus celebrandi sui acerbissimis hinc
 viri sui gemitu cunctisque moti, eum hortantur,
 ut Franciscus Franciscum, unum sanctum ex
 abio orbe quem proximam abeat, eius auxilium
 implorans: illum utique vitam calidius puellae
 redditurum. Haud obire ei persuasum. Ego
 magis pater, desideris filii stimulare, de ha-
 bitum amovit: lacrymans res exponit: sup-
 pliciter orat, sua ad orationem ac sollicitudinem con-
 sultum velit. Hic Franciscus, vix illi miseratus
 patrem cum Joanne Tornando, suisque comite-
 bus, recipit se ad orandum Deum. Exinde quidam
 alacer suscipit hominemque bono animo spe
 iussum dimittit, finis eius vitam spe confirmat:
 Mors ea non erat barbaro, qui multo filiam
 haud dubie exanimem reliquit. Invidiosa seu
 quod ipse mendacii quoddam modo argui, seu quod
 Franciscus ab eius lecto abhorreturam videretur,
 indignabundus recepit. Donum repetenti domo
 pater pater occidit, puella uiuere ac ualere ma-
 nens. Itaque pater famulus, repente inuenerit
 in gaudium

in quadam aere domum properat, rediit ab
 infans filium videre fortunans. Quam ut inpro-
 xit, dicit uita oculis credo: manantibusq; guttulis
 lacrymis suspirare ex ipa qui tandem ad se
 adducit. Respondet illa, tibi uita fundit tetri-
 rimor: salubriter praesens fuisse, qui protinus uer-
 replum deturbatam uent ad horrenda signi-
 cha loca: ceterum repente duos egragios ad-
 fuisse uiror, quorum beneficis ex peditum
 manibus crepta extiterit a molibus. Ad hoc
 namper habet pasor, pupae et tonitru. Inde
 Lanoy profecto il esse beneficium sentiens,
 modum ad eam ducit, grates arturus. At illa,
 Franciscum unittimq; eius intuta, primo ob-
 pupuit: mox ad patre uniuersa buclamae.
 Er, pater, hi ipsi sunt, quime ab infans exi-
 ferunt. Tum ille una filia ad Lanoy gemin
 prouoluit, obortis lacrymis grates ei agere
 coepit. Qui protinus matrem allocutus Chri-
 sto dei filio, humanae salutis uincit, gratias
 habere iubet. Nec frustra tentat uiranda
 fuit, uita uni puella redita, compertibus
 salutem peperit animorum. Quippe pater et
 filia, ceterisque alijs ad implorandam
 grati. Et hoc exemplo alijs ad implorandam
 Lanoy opem, Christianis fide expellendam,
 accensi. Pater quor, leprosus fuit huius
 loci natus. Hi certum hominem ad Franciscum
 alleguerat, rogans ut ad se uirandis accederet.
 Et ille legatione benignè audita, occupati oror
 exuisset, eo unum ex comitibus suis miserat, mo-
 ntum, quid facto opus esset. Nigiliter agram
 ex Franciscum profecto salutatum, ser inuicem
 nun fieri uelit Christianis: ammittit manum
 in uicis more ducta protinus signat, mox illi
 205

res: subito eorum terram abstrisit. Invisibile
Christiano preceptis in dicitur, ac deinde baptis-
mus suscipitur. Hic in Cargozimane civitatis
oculis gesta, cum alij tum Vincentij Pereira Lusit-
anus nauarchus in India Transiis Poyj: anarria
uit, gremio quamvis magna rei autor, illo tempore
Laurerij, ad proditur, familiaris.

De Antonio Crimiculis martyrio
cognoscit.

Cap. XV.

Latam rei Christiana successu Laurerij haud
leui dolore affuerunt litterae eidem fere diebus ad-
eum ex India perlatae, ex quibus de Antonio Crimi-
culis morte cognoscit. Is si ne supra ostendimus
Comorino promotorio a Francis propositus,
re Christiana per quadriennium praecleara gesta
anno. M. D. XLIX. haud multo prius quam in Japonia
appulit Laurerius, martyrij decus laborum suorum
promissu adeptus ep. Nam cum magna Badajuzi
murus, Christiana religionis odio accensa, ex
finitimo regno Biranga Comorensis propulsum
de inuasi, set oram, Christiani, ut in re rapi-
da, testa protinus Guiror decore: ad nauis la-
sitansium, que tum forte aderat, pro se quibus
confugere experunt. Hi in maximo periculis
ac undis tumultu Antonio, multis simul an-
xii mis, hortandis fugam impudentibus expe-
dire, intare un tantis, in bellis opes esse.
Inter hac aduentante nocte, ueritur de forte Neo-
phytum aliquos a barbaris interceptos tormen-
torum accerbitur, a Christi fide abstraheret, decoret
sicuti posceret, bonus pastor animas suam dare
pro ouibus suis. Immutabilis a turpiter in sua an-
religio, praesens periculis effugerat: sed ille, qui obli-
ty rictum conparebat salutis, pueror. manum
ac mulieror.

Don. ii.